

	Binnenland	Buitenland
1 jaar	150.— fr.	216.— fr.
6 maanden	76.— fr.	108.— fr.
3 maanden	40.— fr.	54.— fr.

Voor Frankrijk en het Groot-Hertogdom Luxemburg: speciaal tarief
POSTCHECK « HET LICHT » 567.33

50 CENTIMES

ORGaan DER BELGISCHE WERKLIEDENPARTIJ

Nr. 39, 55 jaar

Donderdag 9 Feb. 1939 / Uitg. ** Verschijnt dagelijks / St-Pietersnieuwstr. Gent. Tel. 157.40 (4 lijnen)

OP BLADZIJDE 8:
DE TEXTIELARBEIDERDe 14-daagse uitgave
van de Textielarbeiders-
centrale van BelgiëBELANGWEKKENDE
BIJDRAGEN
VOOR ELKEEN

DE BETEKENIS VAN HET MARXISME VOOR DEN OPGANG VAN HET PROLETARIAAT

De proletarische massa werd
voor de maatschappij terug-
gewonnen

door Oscar De Swaef

De socialistische maatschappij, die Karl Marx zich voorstelde, zou onveranderlijk zijn met het partikel van de productie en ruilmiddelen. Deze moesten kollektief eigendom — eigendom van de gemeenschap — worden. Vandaar de uitdrukking kollektivisme, waarmee het marxistische socialisme werd aangeduid.

Maar de gemeenschap, die bezitter van de productie en ruilmiddelen, bestond nog niet. Zij moest nog groeien. Daarvoor was tijd nodig. Die gemeenschap was verre toekomstigheid.

Een groep zou voorlopig haar belangen moeten waarmaken. Deze groep was het proletariaat. Die keus was niet aan het proletariaat te wijnen. Marx had het proletariaat als de klasse aangewezen, die de gemeenschap van de toekomst moest worden. Omdat het reeds geen produktie meer in persoonlijk bezit had. Het was niet besmet door het

egoïsme van de bezittende klassen. Het had niets te verliezen bij de kollektivisering van het bedrijfsleven, maar er integendeel alles bij te winnen. Marx was geen dromer die hoopte dat de bezitters, zoo maar uit idealisme en menschenliefde, hun bedrijven en produktieve bezittingen zouden aanbrengen als hun aandeel in het gemeenschappelijk bezit.

Marx wilde aan het proletariaat het leiderschap schenken van het verzet tegen het kapitalisme, en van den strijd voor zijn tegenstelling, het socialisme. Het moest dezen strijd voeren als klasse, bij middel van klassenorganisatie in de arbeidersbeweging. De overtuiging van Marx, was evenwel dat de industriele arbeiders alleen den klassenstrijd niet tot het doel zouden kunnen brengen, dat hij zich voorstelde, en dat zij op bondgenooten moesten rekenen, en in de eerste plaats op de landbouwers.

(Zie vervolg blz. 3)

DE LAATSTE UREN IN 'T KATALAANSCH GEBIED

Zoo kampen de moede strijders in de bergen nabij de Fransche grens, alvorens naar het gastvrije buurland te vertrekken.

DE OPHEFMAKENDE ZEDENZAAK

in midden- en zuid-
West-Vlaanderen
Hoe verschillende standen er
bij betrokken zijn

De praktische moeilijkheden van het
rechterlijk onderzoek

De menigte vraagt zich af hoe het komt, dat aanzienlijke personen, zelfs met de magistraat, in de uitgeroepen zaak van homoseksualiteit, die de West-Vlaanderen zoozeer bevreemden, kunnen gemiddeld zijn.

We wisten er gisteren reeds op hoe de voor normale menschen onbegrijpelijke invensie, die aangeboren of verworven passie is, die zo sterk kan zijn dat ze niets noch niemand ontzet.

De leken slaan de armen in de boeien, omdat in verband met de affaire de namen worden gefluisterd van een griffier, die 24 uren tijd kreeg (verleende) en van een onderstaand, die omvangs verplaatst werd naar een andere dorp, terwijl vage verdenkingen tegen een gewezen rechter, een advocaat, een notaris...

Maar wie iets afweet van de drama's van de man-mannen liefde, verbaast er zich niet over. Men moet niet eens opkijken tot de oudheid, tot de opvattingen der Griekse wijzen, tot de opvattingen van Rome, noch tot de de homoseksualiteit, vooral heel voor de tijd van de Grieken, om te begrijpen, dat de geschiedenis ons immers immers homoseksualiteit als een natuurlijke verschijning aanvaardt.

En wat konden de moraal, de godsdienst, de vreeselijke gerechtigheid van de mensheid veranderen?

BERUCHTE GEVALLEN

Werd in de zeventiende eeuw de beroemde Vlaamse beeldhouwer Jérôme Duquesnoy niet als een geïnterveerde beschuldigd?

Hij zou seksuele betrekkingen hebben gehad met een jongen man in de kapel der kathedraal te Gent, waar hij bezig was een monument voor den bisschop uit te voeren. Vele mannen van invloed, onder wie de bisschop zelf, spraken in zijn voordeel, maar de artistieke schuldigheid bevond, gewoond en verbrand.

In onze eeuw is het tegenwoordig in den menschen niet geïnteresseerd, al zijn de straffen bijna tot niets herleid en spreekt men er vrijer en met meer menscheelheid over.

Beleefden we onlangs nog niet het onverschrokken feit, dat twee bekende schrijvers in een polemiek als homoseksuelen werden verdacht gemaakt?

Doch niet alleen in den begoocheld stand — waar men al de middelen en de invloeden heeft om de ongedwongen vrijen te laten — en in de kringen der intellectuelen en kunstenaars kunnen zich kernen vormen van mannen die het spoor volgen van dichters zelf. Goethe (van wien gezegd wordt dat hij eiegelen geschieden heeft, die wegens hun homoseksueel karakter nog onuitgegeven blijven), Rimbaud, Verlaine, Wilde, enz.

(Zie vervolg blz. 3)

DE AFTOCHT VAN HET KATALAANSCH LEGER IN FRANKRIJK

Duizenden regeringstrouwde strijders, die de Fransche grens overschreden, werden ontwapend en zijn thans voorloopig in openlucht-koncentratiekampen te Argeles ondergebracht.

STRIJD TOT HET UITERSTE IN MIDDEN-SPANJE

Waar generaal Miaja nog over een
half miljoen mannen beschikt
De republikeinsche regering naar
Valencia of naar Madrid

De grenzelooze miserie van de vluchtelingen

VERKLARINGEN VAN
RODRIGUEZ VEGA

Rodriguez Vega, sekretaris van de algemeene arbeidersunie, verklaarde: De oorlog moet voortgaan, omdat geen vrede mogelijk is, en ook omdat wij op het slagveld, niet overwonnen zijn. In Midden-Spanje is er nog een leger van een half miljoen man, die wij niet aan hun lot kunnen overlaten. Zooda de regering zich naar Midden-Spanje begeeft, zullen wij haar volgen.

Zijnerzijds verklaarde Alvarez del Vayo: De middelen waarover het leger in Midden-Spanje beschikt, stellen generaal Miaja in staat, het nog lange maanden uit te houden. Ondanks den ernst van den toestand, vertrouwen de republikeinen in den einduitslag want het gansche Spaansche volk staat achter hen.

HET REPUBLIKEINSCH
VERZET TE FIGUERAS

De republikeinsche troepen, die de drukking der rebellen in de richting van Figueras weersland bieden, hebben hun verdedigingslinie op een twaalf kilometer van deze stad aangelegd, langsheen de Rio Fluvià. Ze houden de aanvallen van den vijand krachtig tegen. In den loop van den dag hebben de Italiaansche troepen, die in dezen sektor vechten, twee zeer

heftige aanvallen gedaan op de republikeinsche stellingen en zware verliezen geleden.

DE DUITSCHE
VRIJWILLIGERS
IN SPANJE

De eerste artikelen betreffende de Duitse «vrijwilligers» in Spanje begonnen in de pers te verschijnen. Tot hier toe heerschte er een volledige stilzwijgendheid over dit onderwerp. De «Pommersche Zeitung», een dagblad uit de provincie Stettin, opent de reeks met een artikel van den volksvertegenwoordiger en gewestelijken chef Hall Simon op het eerste blad onder volgenden in 't rood gedrukten titel: «De Duitse vrijwilligers in Spanje».

Wanneer men gedurende de komende jaren de geschiedenis zal schrijven van den Spaanschen vrijheidsoorlog, verklaart het dagblad, zal men de Duitse vrijwilligers niet vergeten, die zich, als do dsvijanden van het bolchevisme, ter beschikking van Franco stelden.

De verschijning der Duitse vrijwilligers dateert van de eerste dagen af van den opstand van Franco.

Wellicht is de Duitse, die zijn vliegtuig aanbod voor het verzenden der Marokkaansche troepen, de eerste Duitse vrijwilliger en zijn hulp heeft wellicht een beslissenden invloed gehad op de eerste ontwikkelingen van den strijd in 1936.

FRANSCH PARLEMENTS-
LEDEN EN GEESTELIJKEN
IN RECHTSCH-SPANJE

Fransche parlementsleden zijn van San Sebastian naar Burgos vertrokken. Mr. Harscouet en kanunnik Polman hebben te Pampeluna kardinaal Goma, den primaat van Spanje, begroet, die hen drie kwartier in gehoor ontving.

DE HOUDING VAN LONDEN
EN PARIJS

Naar United Press vernemen, zouden Engeland en Frankrijk niet alleen voornemens zijn, de diplomatieke erkenning van de regering van Franco uit te stellen, tot dat de Italiaansche en Duitse vrijwilligers Spanje verlaten hebben, maar zouden zij ook aan het nationalistische Spanje de onontbeerlijke economische hulp onthouden, zooda de Italianen en Duitschers nog in Spanje blijven.

In diplomatieke kringen te Londen meent men evenwel, dat Groot-Brittannië en Frankrijk zich genoodzaakt zullen zien, hun houding ten aanzien

De Sovjet-Russische maarschalk Blücher.

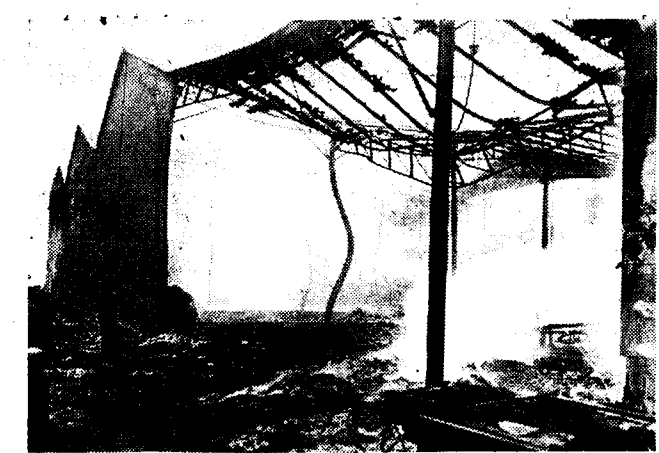
Heeft de Russische maarschalk Blücher zelfmoord gepleegd?

Het persagentschap Ost Express — aldus een bericht uit Berlijn — meldt, dat maarschalk Blücher zelfmoord gepleegd heeft.

De maarschalk zou een compleet herstel hebben verlangd en daarvoor een onderhoud hebben aangevraagd met Stalin. Deze laatste zou als eenig antwoord hebben gegeven, dat Blücher niets anders te doen stond dan zich terug te trekken in een dorp van de Krim.

Ontmoedigd zou Blücher zelfmoord hebben gepleegd.

(We geven dit bericht onder alle voorbehoud. — Red.).

DE GEWELDIGE BRAND TE KUURNE STE-KATHERINE
De uitgebrande vlashangar waar 500.000 kgr. vlas werden vernield.

BONNET OVER DE BUITENLANDSCHE POLITIEK VAN FRANKRIJK

De betrekkingen met Italië en
de Spaansche kwestie

De Fransche minister van buitenlandse zaken Bonnet heeft in den Franschen Senaat een rede gehouden. Onze doelen zijn eenvoudig, zei de minister. In de eerste plaats zullen wij ons grondgebied en ons rijk handhaven. Wat door Franschen arbeid, door Fransch bloed en Franschen moed opgebouwd is, zullen wij weten te verdedigen.

Wij willen onze erfenis onverminderd aan onze nakomelingen overdragen. Daaromtrent bestaat tusschen de Franschen geen schijn van misverstand. Maar wij kunnen onze diplomatieke actie niet beperken tot de grenzen van ons grondgebied en van ons rijk. Wij kunnen geen afstand doen van onze rechtmatigen invloed in andere deelen van de wereld, noch onze rol van groote mogendheid laten schieten.

Maar Frankrijk heeft voor zijn rekening op alle kontinenten belangen en vriendschappen te verdedigen. Het houdt niet op, de vriendschappen welke het bezit in Centraal en Oost-Europa te onderhouden, vriendschappen welke zoo dikwijls Frankrijks belangen hebben gediend en zijn grootheid hebben doen toemeren.

Al wil Frankrijk in de eerste plaats zijn eigen goederen verdedigen, gebiedt het geestesverstand, zoo hoffelijk en vertrouwelijke mogelijke betrekkingen te onderhouden met de naburige naties.

Frankrijk heeft altijd den wensch te kennen gegeven zich met Duitschland te verstaan. Het heeft opnieuw van deze vreedzame gezindheid blijk gegeven bij de verzoeking van München. Het debat op dit punt is gesloten.

Wij hebben g'en enkele gelegenheid laten voorbijaan om ieder misverstand met Italië uit den weg te ruimen. De opening van diplomatieke besprekingen in Augustus jl. enkele dagen na de vorming van het ministerie, het zenden van een ambassadeur naar Rome na het akkoord van München hebben getuigenis afgelegd van ons voornemen om met Italië normale betrekkingen te onderhouden.

Wij kunnen ons moeilijk voorstellen, dat Italië een aanval tegen Frankrijk zal ondernemen en zeer zeker is er geen Franschman die er ooit aan zal denken, dat zijn vaderland tegen Italië een schandelijke en hemeltergende oorlog zou beginnen.

Op 19 December heb ik, aldus Bonnet, een verklaring afgelegd, welke geen enkele dubbelzinnigheid meer

overlaat, namelijk «Frankrijk zal er nimmer in toestemmen een duimbreed van zijn grondgebied aan Italië af te staan. Iedere poging om een zodanigen elsch te verwezenlijken kan slechts leiden tot een gewapend konflikt».

De minister-president heeft hetzelfde gezegd, met dezelfde kracht tijdens zijn onvergetelijke reis naar Tunis. Acht dagen geleden hebben wij het nog eens in de kamer herhaald.

Bonnet kwam daarna te spreken over den burgeroorlog in Spanje. In 1836, zoo begon hij, heeft Frankrijk zich verbonden niet in dezen oorlog tusschen beide te komen. Deze gedragslijn is het blijven volgen en de tegenwoordige gevechten heeft haar angstaanjagend in acht genomen. Het parlement heeft een politiek van non-interventie goedgekeurd op het oogenblik dat de Spaansche republiek meesters was van het geheele Spaansche grondgebied.

Het zou paradoxaal geweest zijn van deze gedragslijn af te wijken op het oogenblik dat de Republikeinsche regering driekwart van Spanje heeft verloren. Maar, zoo voegde Bonnet hieraan toe, Spanje heeft voor onze verbindingen met ons Afrikaansche rijk een kapitaal strategisch belang. Wij kunnen niet toestaan dat eenige buitenlandse staat de onschendbaarheid van Spanje bedreigt, en daarmede de veiligheid van Frankrijk.

De regering van Burgos, die ons in September van het vorige jaar in kennis heeft gesteld met haar neutraliteit in geval van oorlog heeft openlijk, en ons ook zelf laten weten, dat zij angstvallig de onafhankelijkheid van Spanje zal handhaven en op haar gebied geen enkele buitenlandse onderneming zal toestaan.

Tenslotte heeft de Engelsche regering bij welke wij een stap gedaan hebben, gepreciseerd dat zij geheel solidair met Frankrijk was bij de verzeeking van de Spaansche onafhankelijkheid. Van ganscher harte zullen wij Spanje helpen bij het behouden van welke hen gedurende deze twee afschuwelijke jaren van burgeroorlog zijn toegebracht.

HET VERTROUWEN IN
DE REGERING GESTEMD

Na de rede van den h. Bonnet werd nog het woord genomen door eerste-minister Daladier, die de verklaringen van Bonnet onderlijnde, waarna de Senaat het vertrouwen in de regering stemde met 290 tegen 16 stemmen.

Mortieren en revolvers door de republikeinsche strijders aan Frankrijk uitgeleverd.

GEWELDIGE BRAND TE KUURNE ST. KATHERINE

Vijf honderdduizend kilo vlas door
het vuur vernield

Meer dan 1 miljoen fr. schade

Dinsdagnacht brak onverwacht een hevige brand uit in de vlashangar, toebehoorende aan Goemaere Remi, gelegen te Kuurne, St.-Katherine, ten lande op ongeveer een 200-tal m. van den spoorweg gelegen. Deze opstelplaats van vlas, die een groote oppervlakte beslaat van ongeveer 50 meter lengte op 20 meter breedte, was opgevuurd met verscheidene honderdduizenden kilos vlas. De werklieden hadden sedert Maandag nog een volle lading van 150.000 kilos vlas in de statie gelost en ingeladigd reeds in den grooten hangaar ondergebracht.

Het vuur werd opgemerkt door de geburen, die alarm sloegen.

De brandweer werd in der haast verwittigd door de noodfluit en kwam in een minimum van tijd ter plaatse, doch gansch het groot gebouw stond reeds in lichtelaale. De vlammen sloegen hoog ten hemel. Twee volbeladen vlavagons werden in een oogwenk ook de prool der vlammen. De pompers konden zich slechts bepalen de fabriek te vrijwaren. Ook verscheiden

vlasmijten die ten lande stonden, waren in groot gevaar, doch alles werd door de brandweer verhoed. Meer dan vijf honderdduizend kilos vlas werd door het vuur vernield.

De schade wordt op meer dan een miljoen frank geschat.

Chamberlain niet
naar de V. S.

Op de vraag van een Laizerhuysld, of hij niet het voornemen had zich naar de Vereenigde Staten te begeven, heeft de h. Chamberlain geantwoord, dat zijn reizen naar het buitenland totnogtoe bepaald werden door buitengewone omstandigheden.

E. zou gaarne meer doen, voegde de h. Chamberlain aan, maar de afwezigheid van den eerste-minister voor meer dan enkele dagen, zou veel nadeelen meebrengen, welke te voorkomen worden.

Bij de feiten

DE OUD-STRIJDERS EN DE POLITIEK

Van toen te Brussel de agitatie van de Oud-Strijdersverenigingen rond wat men het «geval Martens» is gaan heeten — en dat intusschen is uitgeloofd tot een nationaal twist van belang —, in gang werd gezet, heb ik hier de stelling ingenomen, dat deze kwestie in niets deze verenigingen aangaat.

De inmengingen in politieke aangelegenheden van de fameuze Confédération et de la Croix de feu, onder leiding van de h. h. Louvain, Cox en konsoorten, hebben te lang geduurd opdat de publieke opinie, hun niet eens op afdoevende wijze beduiden zou, dat deze verenigingen niet slechts hun doel en hun bevoegdheid te buiten gaan, maar dat het hiernaar in het belang van het land zelf moet uit zijn.

De feiten hebben ons gelijk gegeven. De uitputtingen en straatrelletjes waarin de politieke aktie van de Confédération et de la Croix de feu verleden week ontbonden zijn, hebben de maat doen overlopen. En ook te dien oorzichte is de krachtadige houding van de regering van het grootste nut geweest.

Dit heeft inderdaad voor gevolg gehad, te laten uitkomen, dat een reusachtig aantal Belgische oud-strijders beslist met de politieke agitatie hun wapenbroeders niet akkoord gaan.

Men kent o.m. de kernachtige motie uitgevaardigd, en welke bovendien het socialistische standpunt tegen de fascistische en anti-grondwetelijke drievrijen van «de beide Louvain, Cox en konsoorten» ingenomen, volledig bevestigd.

Thans is echter gebleken, dat ook in de rangen van de Croix de feu zelf, hevige oppositie bestaat tegen de aktie en de doeleinden van het groepje, dat zich door de h. h. Cox laat menen.

De Vuurkruisen van het arrondissement Leuven, die in aantal de sterkste afdeling vormen, komen in strenge bewoordingen de handelingen van de h. h. Louvain en Cox te veroordelen.

Er is echter meer! De plaatselijke leider dezer afdeling, de h. Arnalsteen, heeft te dezer gelegenheid als ondervoorzitter van het federaal bureau der Vuurkruisen, ontslag genomen en de kwestie op punt gesteld. Aan een reporter van «Le Peuple» heeft de h. Arnalsteen het volgende verklaard:

— Door het voeren van deze politieke agitatie zijn de h. Cox en diegenen, die hem volgden, het raam van de aktie der Vuurkruisen te buiten gegaan. De Vuurkruisen werden gevormd met oog op de verdediging van een programma dat zich uitsluitend met de belangen der oud-strijders zou bezighouden, en zich boven alle politieke beschouwingen plaatsen zou. Dit statuut werd klaarblijkelijk door de federale leiders miskend. De Leuvense afdeling is vast besloten alles in te spannen om de gedragslijn van de federatie terug op het programma te brengen. Wat de aanstelling van Dr. Martens betreft, is onze houding duidelijk: stappen werden door ons aangewend bij het Hof om deze aanstelling, nog voor zij officieel was, te beletten. Nu het gebleken is, dat onze argumenten aan hoogerhand geen weerklank konden vinden, hebben wij niets anders meer te doen dan ons bij het besluit der benoeming neer te leggen...

De verklaring is om twee redenen merkwaardig. Ten eerste, zij verwijst alle oud-strijders-aktie, zoals het behoort, naar de behartiging en de verdediging der korpsbelangen. Ten tweede, zij stelt een voorbeeld van nationale tucht.

Het is bij dit alles dan ook verheugend te constateren dat de Brusselse troepen in het minst beantwoorden, nooh aan de inzichten, nooh aan de verlangens der Belgische oudstrijdersverenigingen, zelfs niet aan den geest van de meerderheden in deze bonden of vertakkingen, waarvan men, in het teken van sommige manifestaties uit het verleden, veronderstelt kon dat zij bereid waren aan zekere politieke avonturen mee te doen.

Ook met het oog op de huidige positie van de oud-strijders in het algemeen, is dit alles van betekenis. Want we hebben hier zichtbaar te doen met een kentering in het bestaan zelf der oud-strijdersverenigingen, welke verband houdt met de huidige maatschappelijke evoluties.

We beleven thans het einde van wat men in de geschiedenis «de nationale periode» zal heeten, en welke zich als een tijdperk doorwoeld door zware zedelijke, politieke en sociale naaewen van den oorlog 1914-18, tusschen dezen en een nieuwen tijd bevindt, en beiden definitief van mekaar scheidt.

Wat deze «nieuwe tijd» zijn zal, ligt voorloopig nog in het onbekende. Maar zeker is, dat hij over het lot van de wereld gaat beslissen, en hetzij door middel van een algemeen vrede of een... verschen oorlog, het bestaan van de na-oorlogse generaties in de weegschaal werpen zal.

In elk geval, gaat de menscheid een toekomst tegemoet, waarin anderen dan de in en door den oorlog van 1914-18 beproefde generaties, de doorslaand tot gaan spelen.

De soldaten, die nu meer dan twintig jaar geleden verminkt of behouden aan de katastrofe ontsnap zijn, hebben den ondergang beleefd van de grootste illusie, waarvoor men toen beweerd heeft, dat zij streken. Noch de menscheit, noch de gelukkiger gemeenschap, die het einde van hun strijd zou medebrengen, zijn er gekomen.

Dat is het werk geweest van het «na-oorlogse tijdperk», dat thans in verandering en tumult aan 't verdwijnen is. Niemand heeft dit kunnen beletten, ook de oud-strijders niet. En zoo er ook al hier of daar nog verantwoordelijk leven voor het feit, dat een defekte organisatie van den vrede van 1919 hiervoor de schuld draagt, het dient tot niets meer, hun dat te verwijten of hieraan te herinneren...

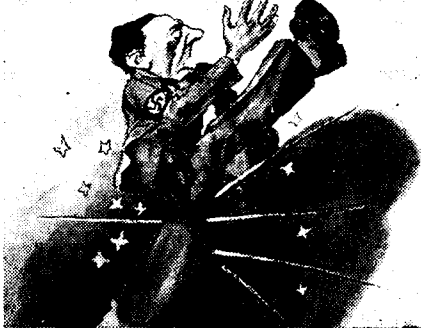
Er is echter een rol welke de oud-strijders in ons land, mede met die van al de andere landen, die in den oorlog gemengd waren, op zich zouden moeten nemen. Dat is: te ijveren uit al hun krachten en met alle mogelijke middelen, om dien verschen oorlog te voorkomen. Zij, immers, weten beter dan om het even wie, dat de oorlog dien te hebben meegemaakt tot niets heeft gediend, en dat het ellendige lot van de overwonnenen egaal is aan het miseraabele lot van de overwinnaars.

Eilaas! Ondanks dat alles is het precies onder de oud-strijders, dat men er thans zooveel aantreft, die, drijvend op het avontuur van het nationalisme, de gevaren voor een nog bloediger wereldslachting openstellen! Niet alsof zij de nostalgia naar den dood, in plaats van den zucht naar volgrenverbroedering met zich uit de loopperven hebben medegebracht!...

VAN N.

WALWISCH

«JEDERMANN MÖCHTE EINMAL FRÖHLICH SEIN»

Ge zijt op de hoogte van Gobbels' laatste verwezenlijkingen: enkele humoristen die verbod kregen nog langer op te treden, omdat ze misplaatste moppen vertelden.

Met andere woorden: «Verboden te lachen» heeft de kleine zuiverer Gobbels gedekt, en de humoristen vlogen buiten.

Als ze zich nog veroeren, vliegen ze in een konzentratiekamp en het zou me zelfs verwonderen moest de Berlijnse humorist Werner Finck niet reeds in «verzekerde bewaring» zitten.

Die Werner Finck is namelijk één van de geslachtsofenden. En hij werd het wegens zijn laatste mop in het «Kabaret der Komiker» zijn laatste openbare mop.

Ge zult dadelijk begrijpen waarover het gaat. Herinner u het schandaalje rond Herr Gobbels. De diktator van de propaganda heeft natuurlijk ook de filmproductie onder zijn bevoegdheden en in dien tak van de filmproductie houdt hij het meest van de filmsterren. Dat schijnt een zwak te zijn van dien kleinen arischen aap.

Zoo, op een keer, gaat hij op bezoek bij mevrouw Finck.

Wat hij daar doet en gedaan heeft, weet ik niet.

Maar, wat het ook zij, heel Berlijn vertelt, dat op zeker oogenblik minneer Fröhlich voorkomt. Met als onmiddellijk gevolg, dat Gobbels een mulpeer krijgt.

Het moet een redelijke peer geweest zijn, want Gobbels werd er... ziek van. Hij was tenminste nergens meer te zien en aangekondigde spreekbeurten werden afgelast.

Wat heeft nu Werner Finck gedaan? Wel, hij kwam op het toneel in het «Kabaret der Komiker».

vertelde een paar moppen en zei dan plotseling: «Neem me niet kwalijk, maar ik moet nu weg. Het is namelijk nietwaar, dat «Jedermann möchte einmal Fröhlich sein».

Of anders gezegd: Iedereen wil wel eens graag Fröhlich (vrolijk) zijn...

Of nog anders: Iedereen zou graag eens op Gobbels' smool smijten.

Fröhlich werd destijds, na het toedienen van een mulpeer, in een konzentratiekamp gestoken. Werner Finck heeft veel kans hem te vervegen, als hij er niet al zit.

Gezucht naar de toekomst, na het toedienen van een mulpeer, in een konzentratiekamp gestoken. Werner Finck heeft veel kans hem te vervegen, als hij er niet al zit.

Gezucht naar de toekomst, na het toedienen van een mulpeer, in een konzentratiekamp gestoken. Werner Finck heeft veel kans hem te vervegen, als hij er niet al zit.

Gezucht naar de toekomst, na het toedienen van een mulpeer, in een konzentratiekamp gestoken. Werner Finck heeft veel kans hem te vervegen, als hij er niet al zit.

Gezucht naar de toekomst, na het toedienen van een mulpeer, in een konzentratiekamp gestoken. Werner Finck heeft veel kans hem te vervegen, als hij er niet al zit.

Gezucht naar de toekomst, na het toedienen van een mulpeer, in een konzentratiekamp gestoken. Werner Finck heeft veel kans hem te vervegen, als hij er niet al zit.

Gezucht naar de toekomst, na het toedienen van een mulpeer, in een konzentratiekamp gestoken. Werner Finck heeft veel kans hem te vervegen, als hij er niet al zit.

Gezucht naar de toekomst, na het toedienen van een mulpeer, in een konzentratiekamp gestoken. Werner Finck heeft veel kans hem te vervegen, als hij er niet al zit.

Gezucht naar de toekomst, na het toedienen van een mulpeer, in een konzentratiekamp gestoken. Werner Finck heeft veel kans hem te vervegen, als hij er niet al zit.

Gezucht naar de toekomst, na het toedienen van een mulpeer, in een konzentratiekamp gestoken. Werner Finck heeft veel kans hem te vervegen, als hij er niet al zit.

Gezucht naar de toekomst, na het toedienen van een mulpeer, in een konzentratiekamp gestoken. Werner Finck heeft veel kans hem te vervegen, als hij er niet al zit.

Gezucht naar de toekomst, na het toedienen van een mulpeer, in een konzentratiekamp gestoken. Werner Finck heeft veel kans hem te vervegen, als hij er niet al zit.

Gezucht naar de toekomst, na het toedienen van een mulpeer, in een konzentratiekamp gestoken. Werner Finck heeft veel kans hem te vervegen, als hij er niet al zit.

DE BOEKKUI

POËZIE EN MYSTIEK

Het Februari-nummer van «Groot Nederland», is, zoals al de vorige sedert Greshoff de leiding heeft van het tijdschrift, weer voorreijfelijk, en ik heb dat nu reeds zooveel maanden achteren geschreven, dat ik niet meer herhalen moet hoe dit het beste Nederlandse maandschrift is, en hoe het een schande mag heeten dat men het niet in al onze Vlaamse bibliotheken vindt.

Niet eens kan ik telkens al de goede dingen uit een nummer vermelden, want ik zou er dan een week moeten mee bezig zijn. Bovendien het schepende gedeelte zijn in dit nummer weer de essayistische en kritische bijdragen van een gehalte dat ze zelf ook tot scheppend werk verheft; en dit geldt zoowel voor de buitenlandse kroniek van Jan Romijn, als voor de kroniek van Menno ter Braak over Jacques Perk, als voor de kritieken van Gerard van Eckeren over den grooten Bierens de Haan en van Hoornik over de laatste verzenbundels van de Vlaamingen Gijllans en Mussche.

Ik doe dan ook bijna onrecht aan aan deze en andere bijdragen, wanneer ik mij deze maal beperk tot een «verhandeling over poëzie en mystiek» van Marsman. Maar deze verhandeling viel mij des te meer op, daar ik de vorige dagen zelf bezig ben geweest te spreken over de voorgestelde lijst van onze jongste poëzie, en naar ik mij meen te herinneren zelfs het woord mystiek heb gebruikt, waarna ik verschillende uren mistrededen ben geweest, omdat ik zoo vluchtig en zoo slecht mijn gedachte had uiteengezet. Ik krijg wel gelegenheid er weliswaar op terug te komen.

Marsman nu spreekt van de gelijkenis tusschen mystiek en poëzie, en vooral van het onderscheid tusschen beide, in den volstrekten, abstracten zin, zonder naar voorbeelden te verwijzen, en zonder daar ook enigerlei beschouwing betreffende een levenshouding aan vast te knoopen; maar van den anderen kant meen ik, dat elk dieper doorgenden van het wezen der poëzie ons niet enkel vertijnt, en verdiept van smaak, maar ons tevens naar een volmaakter filosofie voor de dagelijkse gedragingen in het leven opvoert.

Ik kan hier slechts eenige schematische regels aanhalen uit het zelf reeds tot een minimum aantal woorden beperkte opstel van Marsman, doch het zal voldoende zijn om te laten voelen hoe de verhandeling van nauwelijks vijf bladzijden als het ware met het vermoed evenzer als met het hoofd doordacht is, en om den lezer die met zulke vraagstukken begint is aan te zetten er door eigen kracht verder in door te dringen.

Overal waar men zich met dit soort vragen heeft beziggehouden, ontdekte men tegelijk overeenkomst en verschil tusschen de poëtische en de religieuze ervaring, stelt Marsman vast, en met enkele woorden wijst hij de overeenkomst aan. Beide ervaringen zijn in wezen gericht op een vorm van vereniging tusschen de menscheit en God.

De overeenkomst tusschen poëzie en mystiek bestaat dus hierin, dat zij IEDER OP EIGEN WIJZE streven naar het herstel van de menscheit. Het is niet meer herhalen moet hoe dit het beste Nederlandse maandschrift is, en hoe het een schande mag heeten dat men het niet in al onze Vlaamse bibliotheken vindt.

Niet eens kan ik telkens al de goede dingen uit een nummer vermelden, want ik zou er dan een week moeten mee bezig zijn. Bovendien het schepende gedeelte zijn in dit nummer weer de essayistische en kritische bijdragen van een gehalte dat ze zelf ook tot scheppend werk verheft; en dit geldt zoowel voor de buitenlandse kroniek van Jan Romijn, als voor de kroniek van Menno ter Braak over Jacques Perk, als voor de kritieken van Gerard van Eckeren over den grooten Bierens de Haan en van Hoornik over de laatste verzenbundels van de Vlaamingen Gijllans en Mussche.

Ik doe dan ook bijna onrecht aan aan deze en andere bijdragen, wanneer ik mij deze maal beperk tot een «verhandeling over poëzie en mystiek» van Marsman. Maar deze verhandeling viel mij des te meer op, daar ik de vorige dagen zelf bezig ben geweest te spreken over de voorgestelde lijst van onze jongste poëzie, en naar ik mij meen te herinneren zelfs het woord mystiek heb gebruikt, waarna ik verschillende uren mistrededen ben geweest, omdat ik zoo vluchtig en zoo slecht mijn gedachte had uiteengezet. Ik krijg wel gelegenheid er weliswaar op terug te komen.

Marsman nu spreekt van de gelijkenis tusschen mystiek en poëzie, en vooral van het onderscheid tusschen beide, in den volstrekten, abstracten zin, zonder naar voorbeelden te verwijzen, en zonder daar ook enigerlei beschouwing betreffende een levenshouding aan vast te knoopen; maar van den anderen kant meen ik, dat elk dieper doorgenden van het wezen der poëzie ons niet enkel vertijnt, en verdiept van smaak, maar ons tevens naar een volmaakter filosofie voor de dagelijkse gedragingen in het leven opvoert.

Ik kan hier slechts eenige schematische regels aanhalen uit het zelf reeds tot een minimum aantal woorden beperkte opstel van Marsman, doch het zal voldoende zijn om te laten voelen hoe de verhandeling van nauwelijks vijf bladzijden als het ware met het vermoed evenzer als met het hoofd doordacht is, en om den lezer die met zulke vraagstukken begint is aan te zetten er door eigen kracht verder in door te dringen.

Overal waar men zich met dit soort vragen heeft beziggehouden, ontdekte men tegelijk overeenkomst en verschil tusschen de poëtische en de religieuze ervaring, stelt Marsman vast, en met enkele woorden wijst hij de overeenkomst aan. Beide ervaringen zijn in wezen gericht op een vorm van vereniging tusschen de menscheit en God.

De overeenkomst tusschen poëzie en mystiek bestaat dus hierin, dat zij IEDER OP EIGEN WIJZE streven naar het herstel van de menscheit. Het is niet meer herhalen moet hoe dit het beste Nederlandse maandschrift is, en hoe het een schande mag heeten dat men het niet in al onze Vlaamse bibliotheken vindt.

Niet eens kan ik telkens al de goede dingen uit een nummer vermelden, want ik zou er dan een week moeten mee bezig zijn. Bovendien het schepende gedeelte zijn in dit nummer weer de essayistische en kritische bijdragen van een gehalte dat ze zelf ook tot scheppend werk verheft; en dit geldt zoowel voor de buitenlandse kroniek van Jan Romijn, als voor de kroniek van Menno ter Braak over Jacques Perk, als voor de kritieken van Gerard van Eckeren over den grooten Bierens de Haan en van Hoornik over de laatste verzenbundels van de Vlaamingen Gijllans en Mussche.

Ik doe dan ook bijna onrecht aan aan deze en andere bijdragen, wanneer ik mij deze maal beperk tot een «verhandeling over poëzie en mystiek» van Marsman. Maar deze verhandeling viel mij des te meer op, daar ik de vorige dagen zelf bezig ben geweest te spreken over de voorgestelde lijst van onze jongste poëzie, en naar ik mij meen te herinneren zelfs het woord mystiek heb gebruikt, waarna ik verschillende uren mistrededen ben geweest, omdat ik zoo vluchtig en zoo slecht mijn gedachte had uiteengezet. Ik krijg wel gelegenheid er weliswaar op terug te komen.

Marsman nu spreekt van de gelijkenis tusschen mystiek en poëzie, en vooral van het onderscheid tusschen beide, in den volstrekten, abstracten zin, zonder naar voorbeelden te verwijzen, en zonder daar ook enigerlei beschouwing betreffende een levenshouding aan vast te knoopen; maar van den anderen kant meen ik, dat elk dieper doorgenden van het wezen der poëzie ons niet enkel vertijnt, en verdiept van smaak, maar ons tevens naar een volmaakter filosofie voor de dagelijkse gedragingen in het leven opvoert.

Ik kan hier slechts eenige schematische regels aanhalen uit het zelf reeds tot een minimum aantal woorden beperkte opstel van Marsman, doch het zal voldoende zijn om te laten voelen hoe de verhandeling van nauwelijks vijf bladzijden als het ware met het vermoed evenzer als met het hoofd doordacht is, en om den lezer die met zulke vraagstukken begint is aan te zetten er door eigen kracht verder in door te dringen.

Overal waar men zich met dit soort vragen heeft beziggehouden, ontdekte men tegelijk overeenkomst en verschil tusschen de poëtische en de religieuze ervaring, stelt Marsman vast, en met enkele woorden wijst hij de overeenkomst aan. Beide ervaringen zijn in wezen gericht op een vorm van vereniging tusschen de menscheit en God.

De overeenkomst tusschen poëzie en mystiek bestaat dus hierin, dat zij IEDER OP EIGEN WIJZE streven naar het herstel van de menscheit. Het is niet meer herhalen moet hoe dit het beste Nederlandse maandschrift is, en hoe het een schande mag heeten dat men het niet in al onze Vlaamse bibliotheken vindt.

Niet eens kan ik telkens al de goede dingen uit een nummer vermelden, want ik zou er dan een week moeten mee bezig zijn. Bovendien het schepende gedeelte zijn in dit nummer weer de essayistische en kritische bijdragen van een gehalte dat ze zelf ook tot scheppend werk verheft; en dit geldt zoowel voor de buitenlandse kroniek van Jan Romijn, als voor de kroniek van Menno ter Braak over Jacques Perk, als voor de kritieken van Gerard van Eckeren over den grooten Bierens de Haan en van Hoornik over de laatste verzenbundels van de Vlaamingen Gijllans en Mussche.

Ik doe dan ook bijna onrecht aan aan deze en andere bijdragen, wanneer ik mij deze maal beperk tot een «verhandeling over poëzie en mystiek» van Marsman. Maar deze verhandeling viel mij des te meer op, daar ik de vorige dagen zelf bezig ben geweest te spreken over de voorgestelde lijst van onze jongste poëzie, en naar ik mij meen te herinneren zelfs het woord mystiek heb gebruikt, waarna ik verschillende uren mistrededen ben geweest, omdat ik zoo vluchtig en zoo slecht mijn gedachte had uiteengezet. Ik krijg wel gelegenheid er weliswaar op terug te komen.

Marsman nu spreekt van de gelijkenis tusschen mystiek en poëzie, en vooral van het onderscheid tusschen beide, in den volstrekten, abstracten zin, zonder naar voorbeelden te verwijzen, en zonder daar ook enigerlei beschouwing betreffende een levenshouding aan vast te knoopen; maar van den anderen kant meen ik, dat elk dieper doorgenden van het wezen der poëzie ons niet enkel vertijnt, en verdiept van smaak, maar ons tevens naar een volmaakter filosofie voor de dagelijkse gedragingen in het leven opvoert.

Ik kan hier slechts eenige schematische regels aanhalen uit het zelf reeds tot een minimum aantal woorden beperkte opstel van Marsman, doch het zal voldoende zijn om te laten voelen hoe de verhandeling van nauwelijks vijf bladzijden als het ware met het vermoed evenzer als met het hoofd doordacht is, en om den lezer die met zulke vraagstukken begint is aan te zetten er door eigen kracht verder in door te dringen.

Overal waar men zich met dit soort vragen heeft beziggehouden, ontdekte men tegelijk overeenkomst en verschil tusschen de poëtische en de religieuze ervaring, stelt Marsman vast, en met enkele woorden wijst hij de overeenkomst aan. Beide ervaringen zijn in wezen gericht op een vorm van vereniging tusschen de menscheit en God.

De overeenkomst tusschen poëzie en mystiek bestaat dus hierin, dat zij IEDER OP EIGEN WIJZE streven naar het herstel van de menscheit. Het is niet meer herhalen moet hoe dit het beste Nederlandse maandschrift is, en hoe het een schande mag heeten dat men het niet in al onze Vlaamse bibliotheken vindt.

Niet eens kan ik telkens al de goede dingen uit een nummer vermelden, want ik zou er dan een week moeten mee bezig zijn. Bovendien het schepende gedeelte zijn in dit nummer weer de essayistische en kritische bijdragen van een gehalte dat ze zelf ook tot scheppend werk verheft; en dit geldt zoowel voor de buitenlandse kroniek van Jan Romijn, als voor de kroniek van Menno ter Braak over Jacques Perk, als voor de kritieken van Gerard van Eckeren over den grooten Bierens de Haan en van Hoornik over de laatste verzenbundels van de Vlaamingen Gijllans en Mussche.

Ik doe dan ook bijna onrecht aan aan deze en andere bijdragen, wanneer ik mij deze maal beperk tot een «verhandeling over poëzie en mystiek» van Marsman. Maar deze verhandeling viel mij des te meer op, daar ik de vorige dagen zelf bezig ben geweest te spreken over de voorgestelde lijst van onze jongste poëzie, en naar ik mij meen te herinneren zelfs het woord mystiek heb gebruikt, waarna ik verschillende uren mistrededen ben geweest, omdat ik zoo vluchtig en zoo slecht mijn gedachte had uiteengezet. Ik krijg wel gelegenheid er weliswaar op terug te komen.

Marsman nu spreekt van de gelijkenis tusschen mystiek en poëzie, en vooral van het onderscheid tusschen beide, in den volstrekten, abstracten zin, zonder naar voorbeelden te verwijzen, en zonder daar ook enigerlei beschouwing betreffende een levenshouding aan vast te knoopen; maar van den anderen kant meen ik, dat elk dieper doorgenden van het wezen der poëzie ons niet enkel vertijnt, en verdiept van smaak, maar ons tevens naar een volmaakter filosofie voor de dagelijkse gedragingen in het leven opvoert.

Uit de Pers

Vindevogel en het voorstel Truffaut

Hen kamerlid Vindevogel schrijft in DE STANDAARD o.m. het volgende wat dit personeel kenschetst:

«Truffaut heeft een voorstel gedaan, dat de Brusselse St. Michel's heeft doen opspinnen.

Wat! aan de eenheid van België raken? Is te zeggen aan het middel voor de Federatie om geheel het land te domineren!

«Was 't zien waard, hoe ze het vlammeend zwaard getrokken hebben en allen van schrik is gaan beven.

Wij hebben de inoverwegingneming niet mogen stemmen. De Vlaamse strategie van de leiders natuurlijk was er tegen; wij moesten van smetten vrij blijven.

Waarom heeft men dan met de Vlaamse nationalisten onderhandeld en er mee een akkoord gesloten?

Wij mochten niet voor stemmen; wij hebben dan ook niet tegen gestemd en, lusterrijke voorbeelden zijn wij er dan maar voor de stemming uitgekoken.

Dat is nu de moedige Vlaamse leeuw zonder tanden, manen noch klauwen.

Het eenheidsfluitje!

Oud-minister du Bus de Warnaffe blaast in LA LIBRE BELGIQUE het fluitje der katholieke eenheid. Hij vindt het hierbij noodig te schrijven dat de B. W. P. meer en meer verdeeld geraakt en dat het bij de liberalen niet beter gaat.

Steller heeft, naar onze meening, zijn tribune slecht gekozen. Als hij de Vlaamse katholieke pers lezen kan, dan zal hij vaststellen hoe vriendelijke (V) «La Libre» beoordeeld wordt en hoeveel vertrouwen het blad inboezemt.

Zou de heer du Bus niet beter doen te bekennen dat de eenheid in den schoot van het Blok ver te zoeken is en de verwarring met den dag stijgt?

Leugen!

LA LIBRE BELGIQUE — en dit om de lafaards die Spaak aanvielen niet te moeten afkeuren, — schrijft dat de B. W. P. niet te protesteren heeft tegen degeplike aanvallen, aangezien het hierbij vijfzig jaar niet anders hebben gedaan dan de direkte aktie en het geweld hebben aangepredikt.

Dit kan den verdediger naar gebleven ploertige leugens. Dat het in den strijd om brood en politiek recht er soms hardhandig aan toe is gegaan, was niet de schuld van de B. W. P., maar de onvriendelijke (V) «La Libre» en de katholieke regering van dien tijd, en ook van het patroonaat dat, op enkele rare uitzonderingen na, het lompenprijzelaars van dien tijd haatte.

En een gemeene leugen is het te beweren dat de B. W. P. de direkte aktie aanpreekt. Het verkeerde is de waarheid: 't was en 't is de sterke organisatie, 't was en 't is zijn onderhandelings van de vanwege de heerschers werden geweigerd, dat de B. W. P. zocht en aanmoedigde.

Maar menscheit als deze van «La Libre» kunnen en mogen de waarheid niet schrijven.

«Hun» godsdienst verbiedt het hen!

Te onthouden

De Federatie van den N. S. B. komt de herte van de fascist Cox en Louvain goed te keuren. Hiermee werpt de

Gepaste bemerkingen

DE VOLKSGAZET komt ook terug op de pretentie en de herte van den N. S. B. en schrijft: «Wie vertegenwoordigen de herieschoppers, die in het Parlement en op straat incidenten verwekken in verband met de DRIE MAAND GELEDEN ondertekende benoeming van den gewezen aktivist Dr. Martens tot de zuiver wetenschappelijke waardigheid van lid der Vlaamse Akademie voor de neekunde? De oudstrijders, beweren ze. Maar men besef al dadelijk, dat er aan deze bewering een steek los is, als men weet dat hun herrie wordt afgevoerd door de SOSS en VOSSen, die, als we 't goed voorhebben, ook oudstrijders zijn...»

«Zelfs meer strijders dan sommige groven en barons uit de loopgrachten van Den Haver en Parijs en sommige kolonelen uit de bureaus van de generelen staf, die in burgerlijke organisaties lid van hun neus menen, sedert de oorlog gedaan is. Vertegenwoordigen zij dan de organisatie der Vlaamse Vuurkruisen? (Berlijn, dan veel zelden een hooge borst op en bevoegen: Wij hebben de ware mannen uit de vuurlijn achter ons. We betwijfelen het alweer, niet alleen om de hoogerbedoelde redenen, maar ook, omdat het sedert een paar dagen op onze redaktie letterlijk moes regent van al de Vlaamse Vuurkruisen (Berlijn, dan veel zelden een hooge borst op en bevoegen: Wij hebben de ware mannen uit de vuurlijn achter ons. We betwijfelen het alweer, niet alleen om de hoogerbedoelde redenen, maar ook, omdat het sedert een paar dagen op onze redaktie letterlijk moes regent van al de Vlaamse Vuurkruisen (Berlijn, dan veel zelden een hooge borst op en bevoegen: Wij hebben de ware mannen uit de vuurlijn achter ons. We betwijfelen het alweer, niet alleen om de hoogerbedoelde redenen, maar ook, omdat het sedert een paar dagen op onze redaktie letterlijk moes regent van al de Vlaamse Vuurkruisen (Berlijn, dan veel zelden een hooge borst op en bevoegen: Wij hebben de ware mannen uit de vuurlijn achter ons. We betwijfelen het alweer, niet alleen om de hoogerbedoelde redenen, maar ook, omdat het sedert een paar dagen op onze redaktie letterlijk moes regent van al de Vlaamse Vuurkruisen (Berlijn, dan veel zelden een hooge borst op en bevoegen: Wij hebben de ware mannen uit de vuurlijn achter ons. We betwijfelen het alweer, niet alleen om de hoogerbedoelde redenen, maar ook, omdat het sedert een paar dagen op onze redaktie letterlijk moes regent van al de Vlaamse Vuurkruisen (Berlijn, dan veel zelden een hooge borst op en bevoegen: Wij hebben de ware mannen uit de vuurlijn achter ons. We betwijfelen het alweer, niet alleen om de hoogerbedoelde redenen, maar ook, omdat het sedert een paar dagen op onze redaktie letterlijk moes regent van al de Vlaamse Vuurkruisen (Berlijn, dan veel zelden een hooge borst op en bevoegen: Wij hebben de ware mannen uit de vuurlijn achter ons. We betwijfelen het alweer, niet alleen om de hoogerbedoelde redenen, maar ook, omdat het sedert een paar dagen op onze redaktie letterlijk moes regent van al de Vlaamse Vuurkruisen (Berlijn, dan veel zelden een hooge borst op en bevoegen: Wij hebben de ware mannen uit de vuurlijn achter ons. We betwijfelen het alweer, niet alleen om de hoogerbedoelde redenen, maar ook, omdat het sedert een paar dagen op onze redaktie letterlijk moes regent van al de Vlaamse Vuurkruisen (Berlijn, dan veel zelden een hooge borst op en bevoegen: Wij hebben de ware mannen uit de vuurlijn achter ons. We betwijfelen het alweer, niet alleen om de hoogerbedoelde redenen, maar ook, omdat het sedert een paar dagen op onze redaktie letterlijk moes regent van al de Vlaamse Vuurkruisen (Berlijn, dan veel zelden een hooge borst op en bevoegen: Wij hebben de ware mannen uit de vuurlijn achter ons. We betwijfelen het alweer, niet alleen om de hoogerbedoelde redenen, maar ook, omdat het sedert een paar dagen op onze redaktie letterlijk moes regent van al de Vlaamse Vuurkruisen (Berlijn, dan veel zelden een hooge borst op en bevoegen: Wij hebben de ware mannen uit de vuurlijn achter ons. We betwijfelen het alweer, niet alleen om de hoogerbedoelde redenen, maar ook, omdat het sedert een paar dagen op onze redaktie letterlijk moes regent van al de Vlaamse Vuurkruisen (Berlijn, dan veel zelden een hooge borst op en bevoegen: Wij hebben de ware mannen uit de vuurlijn achter ons. We betwijfelen het alweer, niet alleen om de hoogerbedoelde redenen, maar ook, omdat het sedert een paar dagen op onze redaktie letterlijk moes regent van al de Vlaamse Vuurkruisen (Berlijn, dan veel zelden een hooge borst op en bevoegen: Wij hebben de ware mannen uit de vuurlijn achter ons. We betwijfelen het alweer, niet alleen om de hoogerbedoelde redenen, maar ook, omdat het sedert een paar dagen op onze redaktie letterlijk moes regent van al de Vlaamse Vuurkruisen (Berlijn, dan veel zelden een hooge borst op en bevoegen: Wij hebben de ware mannen uit de vuurlijn achter ons. We betwijfelen het alweer, niet alleen om de hoogerbedoelde redenen, maar ook, omdat het sedert een paar dagen op onze redaktie letterlijk moes regent van al de Vlaamse Vuurkruisen (Berlijn, dan veel zelden een hooge borst op en bevoegen: Wij hebben de ware mannen uit de vuurlijn achter ons. We betwijfelen het alweer, niet alleen om de hoogerbedoelde redenen, maar ook, omdat het sedert een paar dagen op onze redaktie letterlijk moes regent van al de Vlaamse Vuurkruisen (Berlijn, dan veel zelden een hooge borst op en bevoegen: Wij hebben de ware mannen uit de vuurlijn achter ons. We betwijfelen het alweer, niet alleen om de hoogerbedoelde redenen, maar ook, omdat het sedert een paar dagen op onze redaktie letterlijk moes regent van al de Vlaamse Vuurkruisen (Berlijn, dan veel zelden een hooge borst op en bevoegen: Wij hebben de ware mannen uit de vuurlijn achter ons. We betwijfelen het alweer, niet alleen om de hoogerbedoelde redenen, maar ook, omdat het sedert een paar dagen op onze redaktie letterlijk moes regent van al de Vlaamse Vuurkruisen (Berlijn, dan veel zelden een hooge borst

Met die Roode Schaakbord
inzetten om te Gent met die schied
leven te koördineeren. Met die
den bangrijke initiatieven besaand.
en door de verpersadering besaand.
slotte weld huide gebrach van de
tijn, den jongen overwinnaar van
wintertornooi van het R. S. en
aan de andere winnaars de tilg
prizen uitgereikt.
Het was een stemmige verpersadering
beloof, voor de toekomst.

DE TEXTIELARBEIDER

HALFMAANDELIJSCH UITGAVE VAN DE

TEXTIELARBEIDERSCENTRALE VAN BELGIË

TEXTIEL IN DEN VREEMDE

WEET GIJ?

VAN HET T.A.C.B.-FRONT

Rond de loonsverhoging van 2,75 %
Het betaald verlof in de Vlaamse
textielindustrie

In onze vorige nummers hebben we aangekondigd dat bij de eerste loonsuitbetaling na 7 Januari i.l. het veranderlijk gedeelte der loonen van 8,25 % op 11 % moest gebracht worden.

Deze salarisverhoging werd in Vlaanderen, op enkele individuele uitzonderingen na, algemeen toegekend. Slechts één enkele organisatie, namelijk het Economisch Verbond der Breigoodfabrikanten van Aalst en omringende had gemeend deze verhoging voorlopig niet te moeten toepassen.

In een schrijven aan de T. A. C. B.-afdeling Aalst gericht, verklaarde genoemde patronale vereniging de verhoging voorlopig niet toe te kennen, doch liet de deur open voor besprekingen.

We hebben de hrijving der bonnetierpatroons uit het Aalstersche betreurd. Ze overtroffen immers een VRIJELIJKE AANGEGANE VERBINTENIS.

Het spreekt vanzelf dat we dergelijke handelwijze niet konden bijtreden en in dien zin hadden we ons tot het Paritair Comité gericht. De loonskontrakten moesten zoowel door de werkgevers als door de werknemers onvoorwaardelijk worden gerespecteerd. Wanneer van deze logische regel wordt afgeweken, dan gaan we regelrecht naar toestanden, welke op conflicten uitloopen moeten.

Verleden Dinsdag werd te Aalst een vergadering met de breigood-nijverheidsgehouden en na een langdurige bespreking hebben dezen verklaard de kollektieve overeenkomst te zullen toepassen. De verhoging van 2,75 % zal dus worden toegekend.

De werkgevers hebben de aandacht der vakorganisatie gevestigd op bestaande mistoestanden in zekere breigoodinrichtingen in Vlaanderen.

Het lijkt geen twijfel of deze gebeurlijke toestanden zullen van naderbij onderzocht worden.

Het betaald arbeidsverlof is opnieuw aan de orde van den dag in de Paritaire Comité's.

De wet en het Koninklijk besluit van 1936 worden gewijzigd door de wet van 20 Augustus 1938 en door het K.B. van 8 December 1938.

Deze nieuwe wettelijke bepalingen hebben — een der eischen op dewelke we sedert 1936 bestendig aandringen — het verlof verzekerd aan al degen welke een jaar in de nijverheid werkzaam zijn, onafgezien of dit jaar bekomen werd bij één of meerdere werkgevers. Dus, verlof met bezoldiging voor eenieder.

De nieuwe wetgeving is een merkelijke en groote vooruitgang op de voorschriften van 1936.

Het vraagstuk van 20 Augustus 1938 roept voor de syndikale organisaties het vraagstuk der oprichting van partikuliere kassen voor betaald arbeidsverlof per nijverheidsjaar ofwel de aansluiting bij de nationale hulps in het leven.

In het textielmidden wordt ten huidige dage het probleem onderzocht. In de Paritaire Comité's der vezelnijverheid en van de vlas-vezelvoorbereidingsindustrie, werd een begin gemaakt met de behandeling der verloopregeling voor 1939.

De aangevaarde besprekingen zullen eerlang worden voortgezet.

De T.A.C.B. heeft in deze aangelegenheid slechts één enkele be-
kommering, n.l. de voordeelen van de nieuwe wetgeving in daden voor het textielproletariaat omzettingen.

BRAZILIË als katoenproducent

In een vorige uitgave hebben wij er op gewezen hoe het ontstaan en de ontwikkeling van nieuwe katoen-
steken de oorzaak zijn geworden van de durende ontreding op de in-
ternationale markt van de ruwe
katoen.

Een studie van den Belgischen ge-
zant te Rio Janeiro verschaft ons
in dit verband een kijk op de vlucht
die in de jongste jaren in Brazilië
door de katoenteelt is genomen.

Zooals iedereen weet, is de koffie
langen tijd de hoofdeconomie geweest
van de Braziliaansche economie. Die-
gaande prijzendingen gepaard met
den last van enorme onverkochte
stocks hebben naderhand bewezen
hoe gevaarlijk het is de economie
van een land op een enkelen en
exclusieven sektor af te stemmen.
Duizenden koffieplanters werden
tijdens de koffiekrisis ten gronde ge-
richt. De Noedselwonges is men dan
ook overgegaan tot proeven met an-
dere teelten. Maar er was niet veel
tijd te verliezen. De pogingen moes-
ten spoedig opbrengen en zoo komt
het dat de katoen teelt nu veel op de
katoen.

GUNSTIGE VOORWAARDEN

Wat de voorwaarden tot gunstige
katoenteelt betreft mag Brazilië een
bevoorrecht land genoemd worden.
De verschillende klimaten die er
heerschen brengen mede dat zodra
de groote oogst in het Zuiden is
binnengehaald, de oogst in het Noord-
den een aanvang kan nemen.

Van wal gestoken onder priva-
at initiatief, liep de katoenteelt evenwel
op zeker oogenblik gevaar te ont-
aarden en het is alken te danken
aan de regeringstusschenkomst,
namelijk deze van den Dienst der
Textielplanten, dat de katoenteelt
thans een voorname plaats in de
Braziliaansche economie heeft ver-
overd.

Het eerste werk van het officieel
katoeninstituut bestond erin de ka-
toenvariteiten uit te schakelen die
economie beschuwde minder in-
teressant waren.

Voor de regeringstusschenkomst
had men immers gekonstateerd dat
op een plantage soms niet minder
dan 70 katoensoorten werden ge-
plant, terwijl niet de minste voor-
zorgen waren genomen om een kruis-
ing onder de verschillende varietei-
ten te voorkomen.

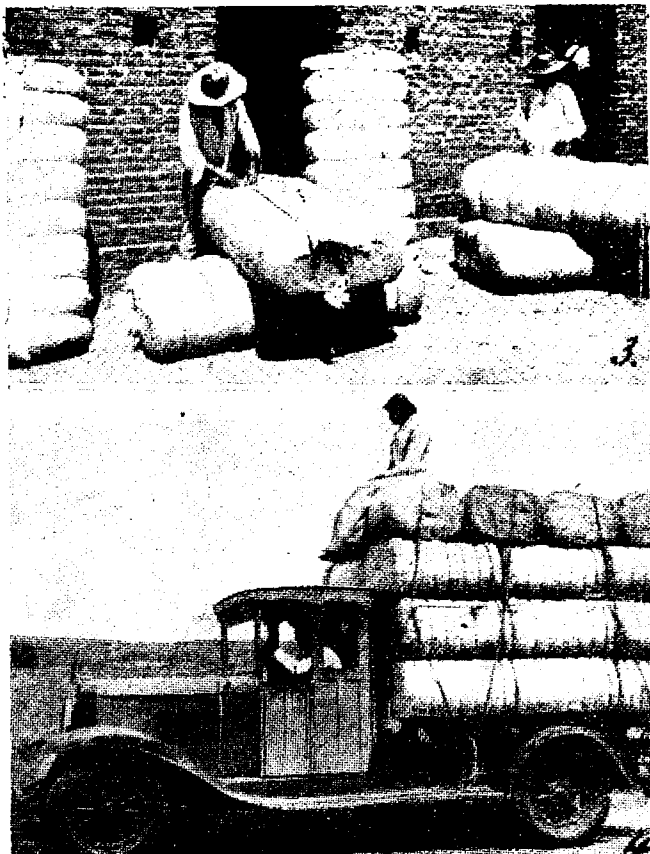
Door selectieering wist het ka-
toeninstituut enkele prototypen van
Braziliaansche katoen te scheppen
die als aldusdanig op de internati-
onale markten hun verschijning
maken.

Eens dit wetenschappelijk werk
achter den rug kwam het er op aan
de planters er te laten profiteren in
voorwaarden van economische stabili-
teit en tevens maatregelen te tre-
fen opdat zich de fouten van het
verleden (speklatie, ongebreidelde
produktie, enz.) zich niet meer zou-
den herhalen.

KOOPERATIE

Dit doel werd nagestreefd door
een systeem van coöperatieve ka-
toenteelt. Hoe deze organisatie te
werk gaat? Bij den aanvang wordt
een kontrakt geteekend tusschen de
planters en het regionaal landbouw-
instituut. Hierbij verbindt de planter
zich o.m. voor een bepaalde opper-
vlakte slechts het plantgoed te be-
zigen dat door het instituut beschik-
baar wordt gesteld. Hij gaat tevens
de verbintenissen aan de aanduidingen
en de werken te volgen van de of-
ficieel aangestelde technici, zoowel
wat de teelt en de verzorging van
den bodem als den strijd tegen de
ziekten betreft.

Van zijn kant neemt het instituut
de verplichting op zich de totaliteit
van het geproduceerde plantgoed
tegen een bepaalde prijs af te ne-
men en materiele hulp te verleenen
door het leveren van meststoffen, in-

Boven: Emballeeren van de katoen in Brazilië. Onder: Het vervoer
van de katoenbollen

sektorende producten en techni-
schen bijstand van allen anderen
aard.

DE UITSLAGEN

Het sukses van deze methode wordt
het best vertolkt door de cijfers be-
treffende de uitgevoerde vezels.

jaar	waarde
1932	516.400 26.115 pond st
1934	126.547.580 4.466.439 »
1936	138.629.701 5.222.773 »
1938	200.313.496 7.454.000 »
1937	236.181.000 8.018.000 »

Al de Braziliaansche staten, van
Para tot Sao Paulo, dragen thans
bij tot den uitvoer van katoenvezels,
die een afdel van gansch de wereld
vinden.

Het is opvallend in welk snel tem-
po de katoen een belangrijke plaats
heeft weten te veroveren in de Bra-
ziliaansche uitvoereconomie. In 1933
vergeenwoordigde de katoen slechts
1,03 % van den toelen export. In
1937 steeg deze verhouding reeds tot
18,85 %. Waardoor de katoen zich
dadelijk achter de koffie rangschikte.

DE ONTWIKKELING VAN EEN KATOENINDUSTRIE

Het kan geen verwondering baren
dat de ontwikkeling van een nati-
onale katoenproductie aanleiding gaf
tot het ontstaan en den groei van de
evena verwante industriebedrijven.

In den staat Sao Paulo tekde men
in 1936 reeds 118 fabrieken, die ge-
amenlijk 53.000 arbeiders bezigden
en die zich nog steeds in een stij-
gende welvaart mogen verheugen.

Wat voorafgaat verschaft ons een
typisch voorbeeld van de evolutie in

de wereldindustrie, die een der voor-
naamste oorzaken is geworden van
de crisis en de ontreding in de
oude en traditionele industrieland-
den. Zoals men bemerken kan spe-
len twee factoren hierbij een over-
wegende rol. In de eerste plaats
gaan nieuwe landen zich grondstof-
ten teken of ontginnen, waardoor de
belangen van de gevestigde pro-
ductanten aangetast worden. Verder
geschiedt de inschakeling van deze
nieuwe voortbrengers op een nieuwe
basis, die beantwoordt aan de ver-
eischen van een moderne en doel-
matige techniek, waardoor nogmaals
de gevestigde oude industrielanden
in hun konkurrentievermogen ge-
handikapeerd worden.

Zonder dan nog te spreken van de
tolltarieven en andere maatregelen
doorgaans getroffen om de nieuwe
bedrijven in het eerste stadium van
industrialisatie te helpen en aan te
moedigen.

Dat moet er ons van overtuigen
dat de crisis in ons land in sommige
sektoren zoo maar niet als van voor-
bijgaanden aard mag beschouwd
worden en dat een politiek van
«wachten en hopen» van een onver-
antwoordelijke kortzichtigheid zou
getuigen. In het Belgisch textielbe-
drijf vooral dringen zich heraanpas-
singinitiatieven op. In de eerste
plaats door de industrieel zelf moet
onverwilt gebroken worden met
den bestaanden sleur in de produk-
tie. Elke inspanning in die richting
zal hun des te meer recht verleenen
van de regering maatregelen en in-
spanningen te eischen die de vrij-
waring van oude en het ontsluiten
van nieuwe afzetmarkten kunnen
bevorderen.

De fabrikatie van handschoenen

Dat de menschen sedert onheug-
lijke tijden handschoenen hebben ge-
dragen, al was het vroeger model
zeer rudimentair, zal wel voor led-
een begrijpelijk schijnen. Zoals
onze verre vobraders der gematigde
en koude streken de kunst hebben
ontdekt, zich door middel van kies-
dingstukken tegen de koude en regen
te beschermen, zoo hebben zij ook
al rap ondervonden dat het mogelijk
was de handen te beschutten.

Origineel werden handschoenen
gemaakt uit dierenhuiden, wat nu
nog alleen het geval is bij de noor-
dervolken en voor zekere beroepen,
zoo b.v. voor de vliegers, zeelieden,
autogeleiders, enz.

In latere tijden werden handschoe-
nen niet alleen 's winters gedragen,
maar ook gedurende gansch het jaar,
en wel door den adel en door rijke
patriciërs. Bij Grieken en Romeinen
werd het dragen van handschoenen
als verwijfd aangezien; men gebruik-
te ze slechts bij maaltijden, omdat
men zich toen nog van geen lepers
noch vorken bediende om te eten.
Genoemde volken kenden reeds de
uit geitenleder vervaardigde hand-
schoenen.

De periode waarin het dragen van
handschoenen bijna algemeen werd,
was die der middeleeuwen. Van dien
tijd dagteekent het gezegde: «Iemand
den handschoen loewerpen», dat
voorkwam uit de gewoonte dat een
rijder een ander tot een wedstrijd
uitdaagde door hem een handschoen
in het gezicht te werpen; het oprapen
was een teken dat de tegenstander
de uitdaging aannam.

Vanaf de 14e eeuw werden hand-
schoenen het voorwerp van een groo-
te lust, tenminste die welke door den
adel werden gedragen. Heel dikwijls
waren zij met edelsteenen bezet en
konden vaak fortuinen. Dit was 't
gevolg van het feit dat in de staats-
betrekkingen de handschoenen het
symbool der waardigheid was ge-
worden.

Tijdens de regering van den Fran-
schen koning Lodewijk XIV vermin-
derde de handschoenenluxe. Toch
bleef dit kleedsuik het onmisbaar
artikel bij de lieden van goeden
stand, wat nu nog, doch in geringer
mate, het geval is in de burgerij, al
wordt het door iedereen nuttigheids-
halve in onze streken 's winters ge-
dragen.

De handschoenfabrikatie heeft ha-
re ontwikkeling te danken aan de
ontdekking van Jousin in 1830, waar-
bij werd vastgesteld dat er een onver-
anderlijke verhouding bestaat tus-
schen de lengte en de breedte der
hand; dit maakte het mogelijk gan-
sche reeksen, go'd passende model-
len te vervaardigen. En toen enkele
jaren later de naaimachine werd
ontdekt, groeide de fabrikatie tot
een industrie.

De meeste handschoenen werden
uit leder gemaakt, en wel uit dat
van geiten, en de mindere soorten
uit schapevellen. Andere worden
vervaardigd uit weefsel. Slechts over

deze laatste soort zullen wij hier
enkele woorden zeggen, omdat de
andere in deze rubriek minder op
haar plaats is.

Het voor deze fabrikatie gebruikte
weefsel is dat wat men doorgaans
noemt «bonnetierweefsel». Om aan
den handschoen een zekere dierlijk-
heid te geven, moet het weefsel ver-
schillende operaties ondergaan, en
wel in de eerste plaats een speciale
appretage. Verder worden de hand-
schoenen in geverfd volgens de alge-
meen gekende manier.

De handschoenenkonfektie omvat
de volgende bewerkingen:
het snijden, met de machine,
meestal vaaft dikten ineen;
het braderen der stokies en an-
dere ornamenten, ook met de ma-
chine, waarvan de types verschillen
volgens het verlangde werk;
het a'neennaaien der verschillen-
de deelen waaruit de handschoen is
samenesteld, met een zoomstreek;
het aanbrengen van de sluitvoe-
werpen.

De grondstof van het weefsel
voor handschoenen is meestal ka-
toen, soms ook wol en zijde, of een
kombinatie van de drie.

Bij het vervaardigen van manche-
handschoenen wordt het broderien
een belangrijk onderdeel der fabri-
katie, terwijl teg'nowoerdig ook veel
gebruik gemaakt wordt van allen-
hande bijkomend materiaal, zoals
leder, pluimen, vellen, kant, enz.
Tenslotte worden ook gansch wollen
handschoenen uit een stuk, mecha-
nisch gebruid, waarna zij geschoon
worden.

In België is de handschoenijve-
heid zeer belangrijk; zij heeft een
wereldfaam.
De bedrijven op zichzelf zijn ech-
ter weinig uitgebreid, en de produk-
tie heeft gro'tendeels een huishou-
karakter. Het is vooral in de omstre-
ken van Aalst, Oudenaarde en Nin-
ove dat de huisarbeid in deze han-
che is gekonsidereerd, met ongeveer
2800 arbeiders. Het betreft hier de
lederen handschoenen. Wat de ge-
weven handschoenen aangaat, is de
fabrikatie meer geconcentreerd in
behoort tot de industrie der bonne-
terie.

Een nieuwe syn- thetische vezel

Een Britsche firma komt een nieu-
we synthetische vezel op de markt
te brengen. Het geldt hier een soort
rayonne-produkt dat den naam
draagt van «Duro Topsail».

Dank zij bijzondere e procédé's van
spinnen, weven en a'werken, zou dit
bekomen weefsel het uitzicht ver-
gen hebben van lijnwaad.

PROTESTBETOOGING VAN DE KATOENPLUKKERS IN DE V. S.
Duizenden Amerikaanse katoenplukkers, meestal negers, zijn in verzet
gekomen tegen de onrechtvaardige voorwaarden waarin zij moeten arbeiden.
Om de publieke aandacht op hun betreurenswaardig lot te vestigen,
kampeeren zij met hun schamelen huisraad langs de oevers van de Missouri
en langs de verkeersbanen van de katoenstreek

Het belang van de textiel- industrie in het Sudetenland

Een omvangrijk textiel-apparaat is
de Duitschers in handen gevallen

Thans eerst worden bepaalde cij-
fers en gegevens gepubliceerd over
den omvang van den economischen
buit die Duitschland, bij het inpal-
men van het Sudetengebied, in han-
den is gevallen.

Op textielgebied, is het industrieel
apparaat, dat hierbij van nationaal-
teit is veranderd, bijzonder belang-
rijk.

Over het algemeen beschouwd
neemt men in dit verband aan dat
50 t. h. van de textielbedrijven van
het vroegere Tsjecho-Slowakije, in
het Sudetenland waren gekoncon-
treerd. Men raamt overigens dat na-
genoeg de 2/3 van den textielexport
van het vroegere Tsjecho-Slowakije
door de Sudeten-bedrijven geleverd
werd.

Hierbij enkele statistieken die een
nog duidelijker beeld verschaffen van
het belang van het vervoerde Sude-
tenland als textielcentrum.

Katoenindustrie Sudeten Duitsch.

Aantal arbeiders	112.000	216.000
» spindels	2.700.000	10.108.000
» getouwen	76.000	200.000

In 1937 voerde het Sudetenland
voor 465 miljoen kronen aan katoe-
nen weefsel uit en voor 283 miljoen
kronen katoengaren.

De katoenindustrie is er zoo ont-
wikkeld dat zij in volle crisis nog
jaarlijks 50.000 ton ruwe katoen
verbruikte.

Wolindustrie Sudeten Duitsch.

Gebezigde personen	48.000	165.000
Aantal spindels	715.000	?

In 1937 bedroeg de uitvoer van het
Sudetenland van wolgarens 298 mil-
joen kronen en van wollen weefsel
329 miljoen kronen.

Zijde-nijverheid. — De zijde-nijve-
heid in het Sudetenland bezigt 22.000
personen tegen 42.000 eenheden voor
gansch het Duitsehe zijde-bedrijf.

Deze industrie voerde in 1937 voor
33 miljoen kronen garen en voor
269 miljoen kronen weefsel uit.

Vlas- en hennepindustrie Sudeten Duitsch.

Aantal arbeiders	39.600	66.700
» spindels	135.000	?
» getouwen	10.000	?

In 1937 heeft deze industrie voor
114 miljoen kronen garen en voor
113 vlasweefsel uitgevoerd.

Breigoedindustrie Sudeten Duitsch.

Aantal arbeiders	57.500	170.000
» mechanieken	21.400	?

De breigoedindustrie van Sudeten-
land exporteerde in 1937 voor 349
miljoen kronen produkten met be-
stemming naar de V. S., Engeland,
Nederland en Noorwegen.

Het konfektie-bedrijf. — Het kon-
fektie-bedrijf in het Sudetenland
bezigt 215.000 personen (tegen 638.000
in Duitschland). Deze kleedingsnij-
verheid lokaliseert zich voornamelijk
te Reichenburg, Karlsbad, Tepitz-
So'ónau, Troppau en Brünn. Ver-
leden jaar voerde zij voor 338 mil-
joen kronen produkten uit, vooral
naar de V. S. en Engeland.

Naar verhoedt zouden de Sudeten-
centra weldra op de voortbrenging van
ersatztextielen ingeschakeld worden.
Bij nader inzicht kan dit wel niet
anders, op gevaar af bij gebrek aan
grondstoffen sta te vallen. Groot-
Duitschland beschikt immers over
geen derivaten om den invoer van
textielgrondstoffen te dekken. In a-
wachting zullen de Sudeten-fabrieken
voorlopig hun ersatz-grondstoffen
door de Duitsehe celwol-produkten
geleverd krijgen.

En de Sudeten-industrieel en de
Sudeten-arbeiders zullen nu eerst ten
volle de «weldaden» van de satar-
kie en van de nazi-economie leeren
waardeeren.

UITHEEMSCHE HENNEP-SOORTEN

Hennep-touwen voor scheepsgebruik

De meest bekende soort hennep
is de *Manilla-hennep*, die voor-
komt van de vezels van een plant
die vooral op de Philippijnen-eilan-
den gekweekt wordt.

Deze plant — 5 tot 7 meter hoog
— heeft een stam die gevormd
wordt door een soort bladscheden,
die vezels bevatten.

Om die vezels vrij te maken,
snijdt de inlander de bladscheden
in lange, smalle reepen die vervol-
gens met een mes afgekrabt wor-
den.

In de laatste jaren gebruikt men
voor de ontvezeling ook mecha-
nische raspmachines.

De bekomen vezel is glanzend,
geelwit en is gekennmerkt door zijn
stijfheid en zijn weerstandsvermogen.

Daar de Manilla-hennep zeer
elastisch is en op het zeevater drij-
vende blijft, wordt de grondstof bij
voortekur aangewend tot het ver-
vaardigen van touw- en scheeps-
werk.

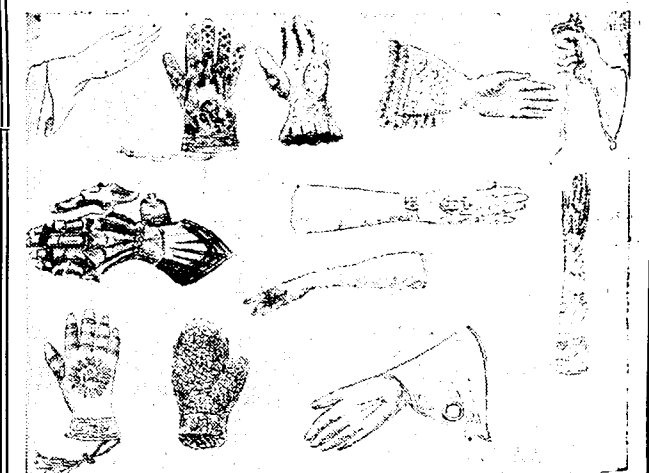
Er zijn ook nog andere soorten
hennep die in het textielbedrijf
verwerkt worden. Zoo b.v. de
Ananas-hennep, die men verkrijgt
uit speciaal daarvoor gekweekte
planten. De vezel wordt moeilijk
vrijgemaakt, heeft een blanke
kleur en is duurder dan de andere
tengevolge van den arbeid die zijn
vrijmaking vereischt.

Het groene blad laat men eerst
in kalkwater weken, dan schraapt
men het bladmoes weg en trekt
men tenslotte de vezels met de
nagels vrij. Deze worden dan na
spoeling in de zon gebleekt en ge-
droogd.

Om fijn garen te verkrijgen moet
men die vezels vooraf met den
nagel splitsen.

Het gesponnen garen wordt spe-
ciaal aangewend voor het vervaar-
tigen van kant en mousseline-weef-
sel, terwijl van het grovere garen
touw- en netwerk wordt gemaakt.

Men heeft vastgesteld, dat uit
130 kg. ananas-bladeren ongeveer
1 kg. vezels te winnen is.

DE GESCHIEDENIS VAN DEN HANDSCHOEN IN BEELD.

Bovenste rij 1, 2 en 3: uit de 3e eeuw; 4: uit de 16e eeuw; 5: voor
valkenrij 15e eeuw; 6: uit de 17e eeuw; 7: harnashandschoen, 18e eeuw;
2 (onder): Mitaine, 19e eeuw; 3 (boven): geborduurde handschoen 18e
eeuw; 4: 19e eeuw; onderste rij, 1: heerenhandschoen 18e eeuw;
2: handschoen uit paardenhaar; 3: hedendaagsche handschoen met kap.
(Uit «Wat is dat?», uitg. «Hollandia», Baarn)

Helpt

de Spaansche vrouwen en kinderen
Koopt de solidariteitszegel

Textiel-
beoefenaars,

We doen op U allen een
dringend beroep.

Koopt iedere maand de soli-
dariteitszegel van 1 frank, te
bekomen bij de boden der vak-
bonden en in de socialistische
volkshuizen.

De vrouwen en kinderen van
het Republiekische Spanje
lijden honger en gebrek.
Ge moet hen helpen!
Het is een dringende plicht.

WE VERTROUWEN IN U!

